

Előfizetési árak

Egy hónapra 80 lej
Negyedévre 220 lej
Félévre 410 lej
Egész évre 800 lej

Egyes szám ára hétköznapokon 4 lej, vasárnap 5 lej, az ókirályságban pedig egy lejjel drágább.

UJSÁG

Alapította: Gombos Ferenc

Szerkesztőség és kiadóhivatal

Str. Regina Maria (vált. Deák F.-u.) 85. Telef. 896.
Temesvári szerkesztőség és kiadóhivatal Strada Avram Iancu (vált. Takarékpénztár-utca) 4. szám.

FŐSZERKESZTŐ:
DR. PAÁL ÁRPÁDCLUJ-KOLOZSVÁR
XXVII. évfolyam, 200. számFELELŐS SZERKESZTŐ:
DR. ZÁGONI ISTVÁN

Bratianu Vintila a békeszerződés módosítását kérte

Duca külügyminiszter a kisebbségi panaszok elleni felkészültséggel elindult Genfben — A bányászati telepések kérdésének megoldását közvetlen tárgyalásoktól várják — Bratianu Vintila pénzügyminiszter londoni és párisi tárgyalásai

A népszövetségi tanács negyedévi ülését megnyitották s ezeken a genfi tárgyalásokon az erdélyi kisebbségeket közvetlenül érintő kérdések kerülnek napirendre. A nagyhatalmaknak külügyi képviselői, külpolitikai vezetői ismét összejöttek Genfben s ha a tanácsülésen nem is hoznának jelentős döntéseket, az ülésen kívüli konferenciáktól meglepetéseket is várnak.

A kisebbségi kérdéseknek nem az egész komplexuma és megoldási tervszete kerül programra. Részletkérdések panaszai, amiket a tanács a juniusi ülésről tolt el mostanra. Junius óta tervszerűen készült a román kormány képviselője erre a szeptemberi tanácskozásra s minden valószínűség szerint olyan előterjesztéseket fog tenni, amik meglepőek lesznek a mi számunkra. Erre vall a Duca külügyminiszter bukaresti bucsubeszéde is, amit elindulása előtt mondott a minisztertanácsban.

Bratianu módosítást kér.

Bratianu Vintila pénzügyminiszter a pénzügyi rendezés érdekében folytatott tárgyalásokat Londonban és főképpen Párisban. Párisból azt jelentik a bukaresti lapok, hogy a Briand és Caillaux miniszterekkel folytatott tárgyalásokon pontosan megállapították Románia Franciaországgal szembeni adósságainak összegét s ezzel kapcsolatban a pénzügyminiszter álláspontját a francia kormány elfogadta.

Bratianu Vintila az előzetes tárgyalásai után utazik Genfben. Bukarestből odakérte táviratilag azokat a pénzügyminiszteri aktákat, amelyek a külföldi tartozásokra és a Németországgal való konfliktusra vonatkoznak.

Az Argus közli azt a feltűnő hírt, hogy Bratianu Vintila Chamberlain angol külügyminiszter előtt olyan kijelentést tett, hogy Románia a békeszerződés egy pár pontjának a módosítását kívánja elérni. Ezek a pontok a háborús tartozások likvidálására vonatkoznak. Hír szerint Bratianu Genfben megkísérli előadni ezt a kívánságot s Londonban puhatólózott, hogy milyen hatást fog kiváltani.

Az erdélyi telepések

A kisebbségi panaszok között az erdélyi magyar telepések ismeretes igazságkeresése is napirendre került. Egy genfi jelentés igen egyszerűnek találja a megoldást ebben a kérdésben. Eszerint a panaszos telepésekkel közvetlen tárgyalások voltak (értsd: a román kormány részéről), amelyek kedvezőek és kielégítőek s ezért lesz egyszerű a határozat. Minden jel szerint a román képviselőnek az információja alapján került bele a sajtójelentésekbe ez az ilyen híradás. Azt lehet kiolvasni belőle, hogy olyan halasztó határozat készül, amely közvetlen tárgyalások után való elintézésre utasít. Legalább is ezt fogja a külügyminiszter forszírozni. Duca külügyminiszter különben elutazása előtt a Rador-ügynökség útján a következő nyilatkozatot tette közzé:

— A minket érdeklő kérdések nem a Népszövetség ülészakán, hanem a tanács előtt kerülnek megvitatásra. Így a telepések ügye is. Még vagyok azonban győződve, hogy felvilágosításaim megvilágítják, hogy a pana-

szok, amiket egyes népkisebbségi elemek benyújtanak, nem mindig a szigorú objektivitás szellemében készülnek és valójában alaptalanok. A román kormány őszinte és határozott kívánsága az etnikai kisebbségekkel szemben a legliberálisabb politikának követése.

Egyes bukaresti román lapok azt jósolják ebből a nyilatkozatból, hogy a román delegáció konciliáns és békés magatartást fog tanusítani. Mi azt vesszük ki ebből, hogy nyilatkozatai konciliáns magatartásról beszélnek, de egész eljárásának nem lesz békés hatása itthon.

A kisebbségek napirenden

Mert rendkívül nagy súlyt helyez a külügyi kormány ezekre a tárgyalásokra s azt akarja bizonyítani, hogy kisebbségi eldorado van itt. Erre vall Petrescu Comennek is az adatgyűjtő munkája. Egy budapesti jelentés szerint Petrescunak készen van egy határozati javaslat, melyben a minket érdeklő kisebbségi kérdések tárgyalásának elhalasztását indítványozza. Ezt az indítványt valószínűleg akkor terjeszteniék elő, ha nem a kormány álláspontja mellett nyilatkozna meg a hangulat.

A népszövetségi tárgyalások különben is rendszeres halasztó határozatokkal szoktak végződni. Vizsgálat, ellenvélemény bekérése és ehhez hasonló dolgok szükségesek a döntésekhez. Juniusról halasztották el a litvániai lengyel kisebbség panaszainak tárgyalását. Ezzel kapcsolatosan került napirendre a kisebbségi nyelvhasználatnak és a kisebbségellenes földreformnak a kérdése. Mello Franca braziliai delegátus tesz előterjesztést vizsgálatairól és véleményéről, de lehetséges, hogy újabb vizsgálatot határoznak el s a kisebbségek elvi jelentőségű kérdéseiben vita fog indulni. A törökországi görög kisebbségek kicserélésének kérdésében már a megnyitás napján hoztak halasztó határozatot.

Duca külügyminiszter a minisztertanács előtt kijelentette, hogy olyan előterjesztéseket tesz, amelyek a kormányzási politikát igazolni fogják. Csütörtökön elutazott ő is Genfben.

Moszul miatt

A nagyhatalmakat különben a Moszul kérdése izgatja elsősorban. Briand francia külügyminiszter elnöki megnyitója után napirendi kérdéseket tárgyaltak. Moszul hovatarozásának s Anglia iraki mandátumának ügyében a kiküldött bizottságok tesznek jelentést. Hajlandóság lett volna ebben is halasztást határozni, Chamberlain Anglia nevében már előre közölte tiltakozását minden halasztási szándék ellen. Törökország képviselőinek magatartása pedig harciasnak ígérkezik.

Új prefektust kap Temesvár. Temesvári tudósítónk jelenti: Megirta az Ujság, hogy a temesvári prefektus lemondott és Bearu dr. alprefektus töltötte be eddig hatáskörét. Híreink szerint új prefektusként Imbruane Avramot emlegetik, aki a liberálisok újabb exponensként foglalná el a prefektusi széket. Értesülésünk valóra válása mindenesetre a liberálisok régebbi frakciójának Cosma miniszter csoportjának vereségét jelentené.

Harc az Iparkamaráért

Az iparkamarai választások előkészületeiben a mérsékelt oldalakon nagy bölcsességgel fáradoznak azon, hogy a választókat az ugynevezett „paritásos” jelölő listában tudják meggyegetni. A paritásos lista lényegében azt jelenti, hogy a negyven megválasztandó iparkamarai tanácsos közül 20 legyen román, 20 legyen magyar. A megválasztandókon felül lesz még az iparkamarának igen sok hivatalból való tagja is, akik nagyon véletlen kivétellel csak mind románok lehetnek. Az ugynevezett paritásos lista tehát valósággal még se hozza el a paritást az iparkamarákba, hanem a legmagyarabb területeken is csak egyharmadrésznnyi részvételt biztosítana a magyar iparosoknak és kereskedőknek.

Annál feltűnőbb és szinte túlzottnak minősíthető a paritásos listáért való buzgolkodás például a székelyföldi (marosvásárhelyi), vagy a kolozsvári kamarák területén, hol a választók 80—90 százaléka magyar. Igazán az engedékenységgel és a háttérbe vonulásnak a végső mértéke, ahogyan a magyar iparos és kereskedő közönség lemond a maga számbeli arányának az érvényesítéséről.

És ha még csak számbeli arányról lenne szó! De nemcsak a számbeli túlsúly van meg annál a 80-90 százalékos többségnél, hanem az ipar és kereskedelmi érdekek nagyobb tömege és nagyobb jelentősége is.

Ilyen körülmények között alaposan lehet hangoztatni, hogy a nagyobb jelentőségű ipari és kereskedelmi érdekek háttérbe vonulása az ország közgazdasági életére is káros. Ezen a ponton a kérdés már a nemzetiségi határvonalakat is túlhaladja s nem a román és magyar arányok kérdése, hanem az iparkamarák életképességének a kockáztatása. Ha tehát bölcseségnek is mondtuk még az imént a paritásos listáért való fáradozást, ezt csak akkor tarthatjuk tovább is bölcseségnek, ha csakugyan békét tud hozni. Egyébként minden aggodalmunk megvan az olyan paritásoslista ellen, amely paritást nem jelent.

Aggodalmunk annál inkább fokozódik, mert a mérsékelt oldalon állókkal szemben felvonulnak a túlzó románok, akik még az egyharmadrésze szoruló magyarságot is soknak tartják az iparkamarákban. Ezek a túlzók kormánybeavatkozással akarják az iparkamarai választásokat megzavarni s igénybe kívánják venni a törvénynek azt a szakaszát, melyszerint a kormány államérdekből megsemmisítheti a választásokat s a választandó tagok felerészét maga nevezheti ki. Ime, tehát így is előállhat a paritás.

Mert ha a megválasztandók felerészét majd így kinevezzik, akkor a magyar iparosok és kereskedők se tehetnek mást, mint azt, hogy a felerészében megmaradt választásra csak magukat vihetik. És akkor még azokkal is szembe kell kerülniök, akikkel ma paritásos listát csináltak. Tehát jobb lesz ma tisztázni ezt a helyzetet, mint majd akkor lobbanni egymással szemben sok keserűségbe. Ma kell megtenni azt, hogy amennyiben a túlzók tovább is erőltetik magukat s külön listát állítanak a paritásos lista ellen, úgy a magyar iparosok és kereskedők is állítsanak fel külön saját listát, aztán szavazzanak is arra.

Ha sovány békét nem lehet csinálni, legalább maradjon meg az élni akarás önérvényesítő kifejezése.

Tanulságok

Irta Kós Károly

I.

Meg kell állapítanunk, hogy a magyar földmivesnépnek a választólajstromokban összeirt nagy része a mezőgazdasági kamarai választásokban részt vett és szavazott. Meg kell állapítanunk azt, hogy a központi pártvezetőség ugyszólván az utolsó pillanatokban határozta el magát arra, hogy ő ugyan nem avatkozik közvetlenül a választásokba, de utasítja a tagozatokat, hogy az Erdélyi Gazdasági Egylet irányítását fogadják el. Miután pedig az Erdélyi Gazdasági Egylet központja a mezőgazdasági kamarai választásokra vonatkozólag a liberális párttal egyezett meg, tehát a magyar párt minden tagját a pártfegyelem arra kötelezte és az egység dokumentálása arra intette, hogy szavazzon minden magyar a hivatalos kormánylistára.

Persze, ezt az utasítást határozottabban, egyenesebben is meg lehetett volna adni, ami természetesebb is lett volna. Mert ugyan mi akadály volt annak, hogy a párt elnökének távollétében annak helyettese, mint pártelnök adja ki ezt az utasítást ahelyett, hogy mint az EGE alelnöke adta ki? No, de így, vagy úgy, az utasítás valóban kiment és a magyarság egyrésze — *nem fogadta azt el magára nézve kötelezőnek*. Megtörtént éppen két legmagyarabb vármegyénkben, hogy a nép kétfelé szavazott. Háromszéken a párttagozat a hivatalos listát támogatta, a nép viszont az ellenzéki listát segítette győzelemhez. Udvarhelyt a párttagozat ellenzéki listát jelölt és a nép a — *hivatalos listát* vitte diadalra.

Tanulságok: 1. a központi pártvezetőség akkor határozatlan, habozó, amikor pedig minden körülmény a legnagyobb határozottságot parancsolna. 2. A vidéki tagozatok vezetőségének egyrésze hasonlóképpen határozatlan és habozó. 3. A magyarság megszervezte még tiszta magyar vármegyékben sincsen és a vármegyei vezetők elszalasztották sokhelyütt a választási mozgalmakat felhasználni a szervezésre, pedig ezek a legkedvezőbb alkalmak voltak. 4. A vezetőségben magában nem érvényesül a pártfegyelem és a „magyar egység”-et éppen azok nem respektálták, akiknek szájából legtöbbször hangzott ez a jelszó.

II.

A lezajlott választásnak egyik más természetű tanulsága a pártvezetőségre az, hogy — elővette újból a csucsai paktumot. Hirtelen felfedezte, hogy a paktum — valóban nem jó. Tehát vagy revidálni kell, vagy fel kell mondani. Miután azonban ebben a két alternatívában megállapodott, nem határozott semmit egyelőre és a paktum még mindig paktum, amely köti a — *pártvezetőséget*, mely megkötötte.

III.

A központi vezetőség egyrésze az a tanulságot merítette a választások lefolyásából és eredményéből, hogy a magyarságnak a nemzeti párt felé kell orientálnia. Valószínű, hogy a pártvezetőség egyrésze ezt a nagy felfedezését, a választás eredményeinek befolyása alatt tette. Végtelenül örvendettünk volna, ha ezt az orientálódását a választások előtt fedezte volna fel pártközpont, de őszintén szólva, nem nagyon örvendünk ennek a hirtelen köpenyegforgatásnak. Nem örvendünk azért, mert csalódnunk kellene abban a biztos feltevésünkben, hogy pártvezetőségünk akkor, amikor a liberálisokkal való együttműködésre szólította fel a magyarságot, a kormánytól valami komoly ígéretet kapott a magyarság jövő sorsának megnyugtató megoldására nézve. Most volna az ideje annak, hogy erről a magyarság vezetői a kormány exponenseivel részletekben is *megegyezzenek*, hogy annak eredményeit népünk hamarosan érezhesse is. Ehelyett nagy meglepetésünkre, sőt elképedésünkre — új magyar orientációval boldogít a pártvezetőség.

IV.

Három dátumot és három nevet fogok idézni. Nem szívesen teszem, de valami kis felelősségem nekem is van magyar népünk iránt és ez a felelősségérzés kényszerít erre.

Tehát: 1925. június havában a magyar párt központi vezetősége határozottan a csucsai paktum érintetlensége mellett foglalt állást, tehát állotta az Averescupárttal való kötését.

1925. augusztus havában a liberális párttal való együttműködést vállalta és a mezőgazdasági kamarai választások alkalmára a liberálisokkal közös listán való jelölésre és e közös listára való szavazásra utasította a magyarságot.

1925. szeptember havában viszont a nemzeti párt felé való orientálódást ajánlja és hangoztatja, mint a magyarság részére egyetlen expedienst.

Ugy tudom, hogy Ugron István pártelnök híve az averescanusokkal való paktumnak. Viszont Bethlen György gróf helyettes pártelnök a liberálisokkal való együttműködés híve (alelnöke annak az EGE-nek, mely a liberálisokkal való közös listás választást intézte a párt megbízásából.) Tudom, hogy Sándor József örökös alelnök a nemzeti párttal való paktálást propagálja.

Ez pedig mind csak a pártvezetőségünk egységességét és a pártfegyelmet illusztrálja.

V.

Szeptemberben vagyunk. Gyerekeink egy része — pótvizsgára kellene hogy álljon, más részét be kellene iratnunk iskolába. Gyermek, szülők kétséggel, aggodalommal, gonddal vannak.

Nagy Károly püspök pásztorlevele a hitvallásos iskoláról

(Kolozsvár). Az új iskolai év kezdetére való tekintettel Nagy Károly ref. püspök pásztorlevelét bocsátott ki, amelyben megjelöli azokat a tennivalókat, melyek a hivekre és a papságokra várnak.

A pásztorlevél ismerteti a felekezeti oktatás rendkívüli fontosságát és a következő komolyhangu felhívásban fordul az egyház tagjaihoz:

A püspök hat parancsa

— Azok a küzdelmek, melyeket kifelé az államkormányval, — befelé itt a szegénységgel, ott az önzéssel, amott ismét a maradisággal vagy nemtörődomséggel kell vívunk, — elegendő ismeretek. De bizunk a Kegyelmes Istenben, hogy a mi tiszta és megértésre törekvő szárdékaink rendre-rendre diadalmaskodni fognak az akadályokon.

1. Minden egyházközségünk tekintse becsületügynek, hogy református iskoláját gyermekei számára minden törvényes követelményeknek megfelelően berendezze, illetőleg úgy elkészítse az ügyét, hogy a kormányval való felfüggetlés megállapodás után azonnal felállíthassa.

2. Minden református ember hite és egyháza iránti kötelezettségének tekintse, hogy — ha legyőzhetetlen akadályba nem ütközik — református iskolába adja gyermekét. A beiratások körüli eljárásban a lelkészek és ref. tanítók minden hívünknek segítségül lenni tartoznak.

3. Az egyetemes egyházi adózásban való részvételt mindenki úgy tekintse, mint Krisztus ügyének hozott áldozatot.

4. A tanítók fizetése egyházközségi részének pontos kiszolgáltatását testvéri jóindulat és hála érzése biztosítsa. Minél gondatlanabb a tanító megélhetése, annál odaadóbban szentelheti magát nemes munkájának.

5. Viszont a tanítók rajta legyenek, hogy úgy tanítsanak, mint nevelésükben a felekezeti iskola magasabb eszménye meglátható legyen.

6. De ha népünkől azt kívánjuk, hogy nem közönséges áldozatot hozzon egyházi iskolájáért: akkor a tanító mellett a papnak, az esperesnek, az egyházmegyei tanügyi előadónak nem kevesebb érdeklődéssel kell viseltetnie az egyes iskolák iránt, mint az állami revizor uraknak. Ez utóbbiak csak ellenőrizni járnak, de az előbbieknél az együttépítés a feladatuk. Nekik kell megtalálni a módját annak, hogy a jogosult állami követelések becsületes teljesítése mellett az egyházi nevelés megtermelje gyümölcsét.

Imádság a Népliga döntése elő

Mire e sorok minden kis gyülekezetünkbe eljutnak, iskoláink vitás kérdése a világ művelt népei tanácsának döntése alá kerül. Imádkozzunk buzgón, hogy az Istennek Szentlelke világossítsa meg nemcsak a döntésre hivatottak lelkét, hanem azokat a kormányfőfiakat is, kikre az igazságos, békés megoldás itthon várakozik.

nak tele, minden esztendő száz és száz gyerek-sorsot, száz és száz magyar jövődőt dönt el talán véglegesen. Ezzel szemben van a Magyar Pártnak egy iskolai törvényjavaslata, melyről a magyar közönség semmit nem tud azon kívül, hogy Sándor József képviselő ur egy turnét kezdett (de nem folytatja), melyen az egész magyarsággal el akarja fogadtatni ezt a javaslatot és egyben egy monstre-küldöttséget szervez Bukarestbe a magyar hitvallásos iskola érdekében.

Hitvallásos iskolákkal kinlódó magyar falvak lakossága és gondolkodó, számolni tudó és jövőbe sejtő papjai pedig könyörögnek immár a magyar tannyelvű állami iskoláért, mert „nem tudjuk a felekezeti iskolát többet tartani”.

VI.

Ez a játék tovább így nem mehet. Ez a mi magyar sorsunk nem lehet egyéni hiúságok hordozója, nem lehet elernyedő idegek szórakoztató játéka, nem lehet sportpasszió. Halálosan komoly munka ez, amit vérrel-veřejtéssel, gonddal, aggodással, teljes őszinteséggel a néppel együtt kell munkálnunk, mert reánk mérte a sors. Ezt a nagy tanulságot végre már önmagunkkal szemben is le kell vonnunk.

Ki a gyermekeket megfosztja anyanyelvétől? lelkét lopja el — mondja egy nagy román államférfi. (Jorga Miklós). A gyermek nem az állam tulajdona, hanem a szülőké s az ő joguk neveltetése mikéntje felett határozni, — mondja az amerikai legfőbb bíróság ítélete. — Mi azt akarjuk, hogy minden ember Isten gyermekévé legyen s így áldása s nem átká az emberiségnek, Isten országának.

A püspök elrendelte, hogy levelét vasárnap az istentisztelet után minden templomban olvassák fel.

Református tanítók panasza

Ez a kérdés szintén hozzátartozik a püspöki körlevélhez. Több ízben írtunk a tanítók vizsgájáról. A szegény, évek óta gyötört emberek vívják küzdelmüket nemcsak saját és családjuk léteért, hanem egyben az iskolák és a felekezeti oktatás sorsa is függ a vizsgák sikerétől.

Kár, hogy a püspöki körlevél nem érkezett hamarabb, mert így meg lettek volna kimélve a református felekezeti tanítók attól a csalódástól, ami miatt most keserűen panaszkodnak.

Az fáj a tanítóknak, hogy mikor nagy anyagi és szellemi áldozatok árán eljöttek Kolozsvárra vizsgázni, saját egyházuk vezetősége nem gondoskodott róluk. Senki sem várta őket, elszállásukról stb. szó sem volt. Végül is az unitárius és katolikus egyházi vezetőség vette pártfogásukba ügyüket és helyezte el őket.

A tanítói kar teljes méltánnyal és a hat esztendő tanuságával igazolt áldozatkésztséggel fogja teljesíteni Nagy Károly püspök intelmeit. Mindössze az a jogos kérdésük, hogy az ilyen esetekre is terjessze ki figyelmét és tegye fölöslegessé panaszukat.

Tárgyalják a csempészsései vádolt lelkész pörét.

Nagyvárad tudósítónk jelenti: Az Ujság tegnapi száma jelentette, hogy az érmihályfalvi határállomáson állítólagos csempészséért letartóztatta a határrendőrség H. E. református lelkész. A nagyváradai törvényszék ma tárgyalta a református lelkész ügyét, aki előadta, hogy a negyvennyolcezer lejt kitevő összeget legnagyobbik fiának adta át. Amikor a vámvizsgálat folyt, akkor a vámtiszt kérésére ő előmutatta a nála levő körülbelül egyezer lejt, a nagyobbik összegről azonban megelégedezett. Később azt is bemondotta, a tisztviselő azonban mégis csempészségi jegyzőkönyvet vett fel. A tárgyaláson az ügyész fenntartotta a csempészsés vádját, a védő azonban a csempész felmentését kérte, azzal az indoklással, hogy csempészségről szó sem lehet, hiszen ő maga adta át a kérdéses összeget a vámvizsgáló közegeknek. Tekintettel arra hogy bizonyos okmányok beszerzését rendelte el a törvényszék, ítélethozatalra még nem került sor.

Három betörőhöz egy károsult kerestetik

Gazdálán betörők „letétben” a rovtomultu banda tanyáján — A kolozsvári rendőrség vigjáték-problémája

(Kolozsvár.) Pirandelló darabjára emlékeztető címűk pirandellói szatirával megkonstruált szüzsét takar, csak hogy itt nagyobb rendező rendez: maga az élet. A kolozsvári V. kerületi kapitányság ugyanis szenzációsan nevezhető fogást csinált a tegnap Geiger [Sándor cipész-mester, Petőfi u. 27. szám alatti lakos] feljelentésére. A cipész-mesterhez a közel múlt napokban egy rosszul ruházódó fiatalember állított be és ezzel megindította a vigjáték cselekményét.

A mosgó bőrraktár

A fiatalember megjelent és szerényen érdeklődött. Nem beszélhetne-e a Mesterrel.

— Miről van szó kérem, — mondotta a Mester, mire a fiatalember hivatalos arcot öltve, könnyed gesztusokkal magyarázni kezdett:

— Hát kérem szépen, tulajdonképp a muszáj kényszerít erre a lépésre. Bőröket vettem Nagyváradon s hazafelé utazva Kolozsváron rekedtem, mert ellopták a pénzemet. Lehetetlen állapotok vannak itt, az már igaz... No de tulajdonképpen arról van szó, hogy a bevásárolt bőreim közül szeretnék néhányat gyorsan eladni. Tudja, szorít a szükség...

— Hm, hm — vakargatta fületét a mester — hát csak lássuk a bőroket.

Emberünk kivonult az uccára és egy másik még rosszabb megjelenésű urral tért vissza.

— Mutassa meg a bőrt a naccságos urnak, Mihály! — szolt hozzá az ifjú némi fölénytel. Az illető bőr egy teljes lakk és egy teljes sárga boxbőr volt, elsőrangú minőség.

— Van még egy néhány, ezek csak minták — magyarázta a megszorult ismeretlen s ezzel várakozásteljes állásba helyezkedett.

— Hát kérem szépen, — mondotta a mester — tessék csak itthagyni egy órára, meg kell beszéljem még: egy óra múlva szerzek pénzt is...

Ebben maradtak. Egy óra múlva pedig

emberünk lefűleltetett, minden tiltakozása ellenére és kezdetét vette a nyomozás...

Vesér nélkül csípték el a bandát

Rövidesen egytűvé került az egész diszes társaság: Moldován Miklós, Pál Dénes és Sós Miklós rovtomultu, de foglalkozás nélküli urak személyében, akiknek lakásán különféle rejtékhelyekből ládászámra kerültek elő a különböző, elsőrangú minőségű, drága bőroket. *Nyolc sárga teljes bőr, öt sárga cipőbélés-bőr, ötven fekete lakk és 280 méter belés került elő a fiatalemberek lakásából, melyeknek eredetéről nem tudtak számot adni.*

— Egy ember járt erre felé egyszer, bőroket kínált, de ezután nem történt semmi. A napokban, — mondották az egybehangzó valamások, — aztán újra visszajött és megkért, hogy ne lepődjünk meg, ha itt találjuk bőreit a lakásban, de nincs raktára és inkább fizet...

— No de mégis, ki volt az az ur? — érdeklődtek a rendőrség hitetlenjei.

— Valami vásáros kereskedő, mit tudom én, — egyszerűen egyszer elhozta a bőroket. Mi is meg voltunk szorulva s ezért elhatároztuk, hogy eladunk belőlük, úgy se láttunk raktárpénzt...

Hol az áldozat?

A rendőrségen persze hitetlenül fogadták az egyszerű mesét és tekintettel a szereplők rovtomultu, azonnal tartóztatták őket. A detektívek ezután a feljelentések között néztek szét, hogy az „ártatlan” emberek bőrlopást-jelentő áldozatát felkeressék. Kiderült, hogy nagyobb fajta bőrlopásról feljelentés nem érkezett be és így jelenleg az a helyzet, hogy a betörők tolvajbandája hurokra került a véletlen szerencse jóvoltából, de egyelőre nincs károsult.

A rendőrség büntügyi osztálya az Ujság révén teszi közzé az esetet és reméli, hogy az áldozat mihamarabb jelentkezni fog jogos tulajdonának átvételére.

Köpenicki követségi titkárt szállítottak le az autóról

Ross Róbert kalandjai Kolozsvártól Kolozsvárig — A francia konzulátuson a nevét sem hallották soha

— Az Ujság tudósítójától —

Kolozsvár, úgy látszik, kedvező talaja a szélhámosoknak. Nálunk rendkívül hiszékenyek ez emberek. Ha valaki nagy hangon beszél összeköttetéseiről, külföldi millióival megnyílnak előtte a legjobb szalonok s ha egyszer megvan a bizalom, a szélhámoskodás nagyon jól jövedelmező foglalkozás.

A kolozsvári rendőrség ismét egy jó társaságba befurakodott szélhámos bűnlajstromának összeállításával foglalkozik. Pár héttel ezelőtt feltűnt Kolozsváron egy elegáns megjelenésű fiatalember, aki mindenütt Ross Róbert néven mutatkozott be s a kolozsvári francia követség titkárának mondotta magát. A titkár ur egy napról a másikra a legjobb társaságokba csöppent be. Nagy lábon élt s az a tény, hogy folyton a francia követségre hivatkozott, hitelét nagyon megnövelte. A követségi titkár ur tehát jól élt Kolozsváron. Mint követségi titkár ismerkedett meg Lukács S. Levente kolozsvári kereskedővel, akit fantasztikus meséivel és összeköttetéseire való hivatkozással teljesen meggyőztetett. Ezután még jobban ment sora Ross Róbertnek.

Az autó elindul

Lukács S. Levente Ross rendelkezésére bocsátotta autóját, aki a francia követség állítólagos megbízásából a kölcsön kért autót és a kölcsönként pénzen tényleg beutazta egész Erdélyt. Mindennap más-más fürdőhelyen tünt fel, két kézzel szórta a pénzt s meglepő gyakorlatul udvarolt a fürdőkön unatkozó hölgyeknek. Azonban semmi sem tarthat örökké és így a követségi titkár pénze is elfogyott. Visszajött Kolozsvárra, hogy újabb kölcsönöket hajszoljon fel. Visszatérése után Lukács leszállította autójáról és sürgette a kölcsönadott pénz vissza-

fizetését. Erre a titkár azzal a mesével állott elő, hogy pénzt, melyet otthonról már régen várt, tévedésből Segesvárra utalták át és azt csak ott tudja felvenni. Lukács hitelt adott Rossnak és felültette autójára, elvitte Segesvárra. Utközben Marosvásárhelyen parázs kis mulatságot rendeztek, amikor újabb ötezer lejt adott neki kölcsön. Az átutalásnak természetesen Segesváron sem volt semmi nyoma s így Brassóba mentek, mert Ross azt állította, hogy a pénze most már csak Brassóban lehet. Pénzt Brassóban sem kaptak és ezért eredmény nélkül tértek vissza Kolozsvárra.

Meglepődés a követségen

Kolozsváron Ross pár napi haladékot kért, az idő elmúlt anélkül azonban, hogy a fizetési kötelezettségének eleget tudott volna tenni. Lukács megunt a várakozást, felment a francia konzulátushoz, hogy ott emeljen az állítólagos követségi titkár ellen panaszt. Itt azután nagy meglepetésben volt része, amennyiben kijelentették, hogy Rossnak soha még a nevét sem hallották, semmi összeköttetésben nincs a francia diplomáciával, hanem nyilvánvalóan szélhámos, aki a követségi titkári cím felhasználásával fosztotta ki áldozatait.

E kellemetlen feldezés után a becsapott Lukács S. Levente feljelentést adott be ellene a rendőrségen, amely most széleskörű nyomozást indított, minthogy az a gyanuja, hogy nemcsak Lukács S. Levente az egyedüli áldozata, hanem Erdélyben, ahol megfordult, többeket is megkárosított. A nyomozás folyamatban van, valószínűleg rövid időn belül összeállítják a szélhámos álkövetségi titkár egész bűnlajstromát.

Életbelépett az új perrendtartás

(Kolozsvár.) A csatolt területek igazságszolgáltatásában szeptember elsején nevezetes fordulópont következett be: életbelépett az új bünvádi perrendtartás és ez a körülmény nemcsak a jogászokat érdekelheti, hanem érdekel mindenkit, mert elvégre mindenkivel megtörténhetik, hogy — okkal, vagy ok nélkül — összeütközésbe juthat a büntetőtörvénykönyv csavaros paragrafusai.

Az eddigi gyakorlat szerint a legfőbb hatalom a vizsgálóbíró kezében összpontosult, a jövőben a vizsgálóbírónak csak statisztaszerepe lesz, mert az emberek szabadsága felett az ügyészek fognak diszponálni. Az ügyészek eddig csak indítványozhatták, most ők rendelkezhetnek el a nyomozást, letartóztatást és szabadlábrahelyezést is. Az I. foku vádtanács hatásköre az ügyészek kezébe ment át.

A hatályon kívül helyezett magyar bünvádi perrendtartás nem engedte meg, hogy a nyomozást az ügyészek irányítsák. A jövőben másképp lesz, a vádhatóság képviselői nem csak irányíthatják a nyomozást, hanem rendőri hatáskörrel felruházva maguk is eszközölhetnek letartóztatásokat. Az új perrendtartás teljes joggal ruházta fel az ügyészeket. Régi büntető jogászok véleménye szerint ebből a jogkereső közönségre nem hárulna semmi hátrány, ha nem fordulnának elő korrigálásra szoruló hibák és ha a hibákat gyorsan lehetne korrigálni. Azonban az új perrendtartás a sérelmes intézkedések elleni jogorvoslatot megnehezíti, amennyiben ezután minden ítélőtábla területén csak egy vádtanács fog működni s ezeknél természetesen olyan nagy lesz a munkahalmaz, hogy a letartóztatásban levő vádlottak — néha ártatlanul is — többet fognak ülni a fogságban, mint az rendes körülmények között megengedhető lenne.

Az erdélyi jogászok felfogásával ellentétben a regáti jogászok azt hangoztatják, hogy az új perrendtartás és az ügyészi jogkör kiterjesztése a közgazdaság tekintetében nem rejt magában veszélyeket. A régi királyságban ez a gyakorlat már régen bevált s eddig még alig fordult elő, hogy a törvényben lefektetett jogait a vádhatóság képviselői ne az igazság hirdetésének érdekében használták volna fel. Ami pedig a vádtanácsi üléseket illeti, kevesebb lesz a formáság, s a felfolyamodások érdemi elintézése éppen ezért gyorsabb lesz, úgy, hogy nem kell tartani attól, hogy a késedelem joghátránnyal járna.

Állásnélküli színészek szomorú listája

Már csaknem minden koncesszionált magyar színtársulat megnyitotta valahol a szezonját, ami egyet jelent azzal, hogy a szervezkedések mindenütt befejezést nyertek. Nyílt kérdés marad azonban azoknak a színészproletároknak további sorsa, akiket a koncessziók megcserélődése, vagy más, önhibájukon kívüli okok szerződés nélkül hagytak. Ezeknek a száma pedig egy nagyobb fajta társulat személyzetével felér s jövőjük jószelei bizony alig mutatnak számukra biztatást. Kozma Hugó, egyik jobb vidéki társulat ugyancsak szerződés nélkül maradt bonvivánja, most állítja össze a színészsindikátus megbízásából a hasonló sorsra jutottak névsorát, akiknek valamilyen formájú elhelyezkedése iránt ugyancsak a szindikátustól várnak gondoskodást. Alkalmunk volt betekinteni ebbe a szomorú listába és nem kis meglepetéssel láttuk, hogy szürke kardalos nevek közt diadalmas csengésű primadonna és közkedvelt naturburs nevek is szerepelnek de vannak naivák, hősnők, bonvivánok és hősszerelmesek, jellemző névsorok és kedélyes apák is szép számmal. Eddig harmincegy jelentkező van a Kozma Hugó listáján, amelyről a jobb neveket idémszóljuk: Horváth Nusi, Szepessy Edith, Huzella Trén, Baróti Jenő, Takács Antal, Szigeti Antal, Deéry Jenő, Hevesy Miklós, Farbak Ede, Szepesi Manó, Faludi Béla, id. Szűcs László, Daróci László és még annyian, egyszerű nevek, kardalosnők, segédszínészek, sugók, akiknek élete összeforrott a színpaddal és most rettegve várják, mit hoz a holnap. Szó van egy kerületen kívüli, nyolcadik koncesszió kiadásáról is részükre.

SPORT

Minden csapat benevezett a futball bajnokságra

Tegnap számunkban jeleztük, hogy vasárnap megkezdődnek a futball bajnoki mérkőzések. Közöltük is a vasárnapi kisorsolt mérkőzéseket, azaz megjegyzéssel, hogy ez csak azon mérkőzésekben végleges, ha a szerda este tartandó futball-szakosztályi ülésig az összes csapatok beneveznek, mert a sorsolás megejtésekor még nem érkezett be minden nevezés.

A szerda este megtartott gyűlésig minden egyesület beadván nevezését, a sorsolás végleges lett s így vasárnap a már közölt bajnoki mérkőzések kerülnek lebonyolításra.

A gyűlés egyéb határozatai közül említést teszünk a szakosztály felhívása az egyesületeknek, hogy csapataikat a kiírt időre szigorúan pontosan kell megjelennie, tovább, hogy a szakosztály elvárja a rendező egyesület 15 rendezőt köteles kiállítani a mérkőzések rendjének fentartása és a jegyzékek ellenőrzése céljából.

Kötelesek az egyesületek záros határidőig a jegyzéket összeállítani és beadni az egyesületi elnököknek, akik az illető egyesületből bármilyen okból eltávoztak.

Az ifjúsági jelleget is megállapította az egyesület. Ezek szerint ifjúsági játékosoknak az a játékos, aki 1907-ben vagy későbbi évben született és clubja I. csapatában három ízben játszott után nem szerepelt. Ha három ízben játszott után I. csapatban játszott valaki, az azokra való tekintet nélkül senior játékos lesz.

Bukaresti sportlap a KAC nemzetközi tenniszversenyéről. A Bukarestben megjelent *Gazeta Sporturilor* című szaklap a legújabb cikkét közli a Kolozsvári AC nemzetközi tenniszversenyéről, melyben az eredmények és a San Galli-Göncz párharc részletes méltatása mellett külön részt szentel a verseny rendezésének dicséretére és oly hízelgetően emlékezik meg a rendezősegről, hogy a KAC csak büszke lehet. „A Kolozsvári AC — írja a cikk — a mi szempontunkból egyike volt a legérdekesebbeknek, úgy a játék minősége, mint a jó rendezés miatt, mely minden vonalon érvényesült. A játékosokat csodálatos szíves fogadták és a rendezők minden lehetőséget megadtak arra nézve, hogy a vendégeknek a kolozsvárt való tartózkodást kellemessé tegyék.”

Schenker Lajos vívómester nyári szabadságáról visszaérkezett és 10-én kezdi meg a KAC és Vívó Club vívóival a trainingeket. A KAC vívószerkesztője felhívja ezért összes vívóit, hogy f. hó 10-én d. u. 6 és 7 óra között teljes számban jelenjenek meg a Római Katolikus Gimnázium (Str. Cogelniceanu), volt arkastrakas-ucca 4 szám tornatermében, hogy a trainingnapok végleges beosztását Schenker mesterrel megbeszéljék.

Nemzetközi athletikai verseny Nagyszombatban. Magyar és cseh athléták élénk részvétele mellett nagyszabású nemzetközi athletikai versenyt rendeztek Nagyszombatban, amelyen néhány jó eredményt értek el a magyar és cseh athléták.

100 m síkf. 1. Vikonpil 11'3 mp. 2. Jahn 11'3 mp.

200 m síkf. 1. Juhász MAC 23'1 mp. 2. Jahn 400 m. síkf. 1. Vikonpil 51'2 mp. (cseh rekord). 2. Juhász 52'2 mp.

800 m síkfutás 1. Wolt Sparta 2 p 01'6 mp 2. Striniste.

1506 m síkf. 1. Striniste, 4 p 09'4 mp. 2. Schindler 3. Bejczy MAC.

5000 m síkf. 1. Wohralik 15 p 53'6 mp. 2. Bruhnen (Wien).

4x100 m staf. 1. MAC (Egri, Juhász Somfai, Karbovits) 45'7 mp. 2. Mor, Slavia.

Magasugrás. 1. Machan 180 cm. 2. Stariszlay 180 cm.

Távolugrás. 1. Somfai MAC 700 cm. 2. Machan 662 cm.

Hármasugrás. 1. Somfai 1344 cm. Rudugrás. 1. Karlovits 352 cm.

Súlydobás. 1. Egri 13'45 m. Diszkoszvetés 1. Egri 41'92 m.

Gerelyvetés. 1. Pruner 52'68 2. Kócán 50'88 m.

A ceglédi MOVE versenyen az egri Molnár diszkosszal 41'12 métert dobott, ugyanott Rácz OTE 683 cm-t ugrott távolba.

Cseh tenniszsezők győzelme az indiai Davis Cap. team felett. A cseh tenniszsezők 4:1 arányú értékes győzelmet arattak a jóképességű indiai Davis Cup team felett.

Francia athléták Budapesten. Mint: hogy a Stokholmban szereplő francia athléták nem mehetnek Budapestre, a francia athlétikai szövetség a Stokholmban szereplő csapattal teljesen egyenértékű atlétagárdával indul az FTC szeptemberi 6-ik versenyére. Távolugrásban Cator Haiti bajnoka, 800 m síkfutásban Barton, 400 méteren Jausse, 3000 méteren Norland és 5000 méteren Gaude állanak starthoz.

Zongora- és hegedűiskolák valamint mindenféle kották **legolcsóbban** beszerezhetők: **Király János** könyv- és zeneműkereskedésében CLUJ-KOLOZSVÁR, FŐTÉR PLEBÁNIA ÉPÜLET

Legolcsóbban fest, tisztít UNIO GÖZMOSÓGYÁR Cluj, Cal. Reg. Ferd. 133. Strada Iuliu Maniu 8.

TÖLGYPARKETTÁT
ELSŐRANGU MINŐSÉGBEN SZÁLLIT
KOCSIS ANDRÁS ÉS FIAI
FAÁRU- ÉS PARKETTGYÁRA BRAŞOV (BRASSÓ)

Fonal, végáru és szőrmefestés **KRISTÁLY** Kelmevastó, vegytisztító és gőzmosógyár Cluj

Hirdetéseit biztos eredményre vezetnek, ha azokat az

ARADER ZEITUNG

nál adja fel, melyet, mint Arad város és Aradmegye — valamint a sváb Bánság — egyetlen német lapját, minden néposztály olvas, különösen pedig a kereskedő, iparos- és gazdátársadalom. A lap 200 egyesületnél van bevezetve!

Előfizetési díjak:
Hetenként 3-szor, félévre: 110 lej
Hetenként 1-szer, félévre: 50 lej
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Arad (Fischplatz)

Gyermekkosci nagy- és kicsinyben II. Gyermekkosci-árjegyzék díjtalanul

Gyermekkosci gummiúszónórban „BRENNABOR” gyermekkosci
kizárólagos lerakata a
Hercules áruházban
CLUJ — KOLOZSVÁR
(Szemben a Gólya-áruházzal.)

Pontos vidéki szójelképzés! Szolid és olcsó árak!

Retalant a legolcsóbb ajándékok bevásárlási forrását
Babits órák és ékszereszmél
(Főpostával szemben)
Aranyat, ezüstöt és drágaköveket a legmagasabb áron vált be.

Magyar tanítók! Figyelem!

MEGJELENT

a Dr. Szentpéteriné—Gazdac-féle képes

ABC és OLVASÓKÖNYV

a magyartannyelvű iskolák négy osztálya számára magyar és román résszel.

A legújabb miniszteri tanterv alapján szerkesztve és 162/925 sz. a. miniszterileg jóváhagyva.

Minden egyes osztály összes tárgyai egy-egy könyvben benfoglaltatnak, úgy, hogy a növendék az eddigi drága és sok könyv helyett **csak egy könyvet** kell megvegyen.

A könyvek árai: ABC 18 lej, Olvasó II. oszt. 26 lej, III. o. számára 30 lej, IV. osztály számára 36 lej.

Megrendelhetők az „Ujság” kiadóhivatalánál, vagy a kiadónál, Hirsch A. könyvkiadó Déva.

Kereskedőknek, szűcsöknek és szövődőknek mérsékelt árak.
Postacsomagforgalom

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések Árai: Minden szó 4 lej. Vastagabb betűvel 8 lej. Legkisebb apróhirdetés 40 lej. Állást keresők részére minden szó 3 lej. Vastagabb betűvel 6 lej. Jelleges leveleket harminc napig őrizünk meg.

Hölgyeim!

Egy próba által győződjenek meg, hogy a Cserezhnyes-féle

„HARMAT“-crém
eltünt mindenféle arctisztatlanságot. Árthatatlan, üdít, szőpít és ezáltal fiatalít. Kapható minden gyógyszertárban és drogeriában. Főraktár: Dr. Cserezhnyes-gyógyszertárban, Kolozsvár, Calea Victoriei (Kozsuth Lajos-utca) 22. sz.

ÁLLÁST KERES

Elsőrangú irodai munkatér, ki a könyvelésben, adminisztrációs munkákban teljes jártassággal bír, azonnalra állást keres. Kevés román és német nyelvtudással. Cím megtehető a kiadóhivatalban.

Szerény, ügyes urileány, háztartásokban, gyermekgondozásban jártas, ajánkozik uri családhoz. Cím a kiadóban. 1223

Minden vevő

minden 100 lej vásárlás után

Ingyen kap

vagy 1 doboz pudert
vagy 1 drb Borax-szappant
vagy 1 üveg kölni vizet
vagy 1 doboz tojkrémet
vagy 1 karika cernát, stb.

ALBISY
piperecik, harisnya-
és rövidáruüzletében
CLUJ,
Calea Victoriei 10. szám

ALKALMAZÁS

Jó megjelenésű férfi, k románul is beszél azonnal felvétetik az Unió-gőzmozgágyárba. C. Reg. Ferdinand 133. 1235

Játékarúgyárban intelligens, ügyeskező munkások felvételnek. — Cím a kiadóban. 1234

LAKÁS

Butorozott szoba a belváros közelében kiadó. Cím a kiadóban. 1233

Eladó

1—2—3 szobás

hűzők részletezésre a külvárosban.

10 szobás lakás istállóval elutazás miatt minden árt eladó.

Eladó 6 szobás telek azonnal üresen átvehető.

Több üzlethelyiség kiadó.

Egy üres szoba irodának kiadó és **egy kis szoba** lakásnak a belvárosban.

2 szobás. 2 szobás bonyhás lakás lelépés nélkül kiadó.

Keresek megvételre azonnal beköltözhető házat a bel- és külvárosban.

BIROUL AMERICAN
Str. Regina Maria 7.

Rákóczi- vagy Dónát- ut környékén egy szoba-konyhás lakás kerestetik. Lloyd Express, Str. Memorandului 24.

Kiadó butorozott szoba, esetleg butor nélkül. Fecske-u. 11.

ADÁS-VÉTEL

Eladó családi ház, kerttel és egyéb melléképületekkel. Vétel esetén két szoba, konyha azonnal átvehető. Strada Cernauti (Kajantói-u.) 5. 98

Eladó új zsakkeltőny, felöltő, télikabát, nagyon olcsó áron Radics szabómesternél. Str. Bob No. 7. (volt Mester utca).

Pianinót, használtat keresek megvételre. Cím megtehető: Gombos-féle papírüzletben.

Uri családnál két fiu teljes ellátást kaphat. Str. Ioan Greanga 4. (Halder Károly-utca.)

PARISIEN
ARUHÁZBAN
vásárolhat
Cluj—Kolozsvár,
Cal. Reg. Ferd. 12.

**Üveg- és porcellán-
áru, utazó-
bőröndöt
és női bőrtáskát
legolcsóbban**

VEGYES

Elkuna Elias Goldenfun hadirokkantgyümölcs-, csokoládé- és cukorka-árúházzal tartja fenn magát. — Kéri a közönséget, hogy ha áruival megjeleNIK, támogassa őt vásárlásaival.

Képeretozést a legolcsóbban csak a „Transsylvania“-butorgyár butoraktárban eszközölnek. Deák Ferenc-u. 26.

Antikvitások, műtárgyak kiállítására a bejelentések határideje meghosszabbítottán, folyó hó 12 ig elfogadtatnak a Jókai-u. 23. sz. a, régiségüzletben.

Varnai megyék napi 80 lejért. Legszebb gomblyukötést vállalok. Strada Regina Maria 5. Házmesternél. 110

Házhoz megyek varrni és varrást jutányosan vállalok. Sinkál, Hegedűs Sándor-utca 4.

Iskolások teljes ellátásban részesülhetnek jó családnál. Cluj, Str. Pasteur 19. 1168

Eladók a Boldog-utca 24—26. számú házak egyenként vagy külön-külön is. Vétel esetén lakás átadható. Értekezni csak Str. Plugariilor (Szántó-u.) 79. szám alatt lehet.

Géphajtóköteleket kenderből és manillából, **malomhevedereket,** transzmisszióhevedereket és mindenféle gazdasági köteleket és zsineget gyárt és szállít

Cosma János kötélgyártó

Cluj, Str. G. Tamas (Galamb-u.) 14.

95 lej egy liter

Eau de Cologne Special

Parfumeria Venus

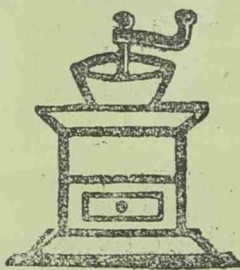
Cluj, Strada Nicolai Iorga 5.

Farmati Lajos bőrdöndös

Cluj, Strada Memorandului (Unió-utca) 16.

Készít új bőrdöndöket és utazótáskákat. Javításokat olcsón vállal. Vidéki megrendeléseket azonnal, pontosan eszközöl!

Mit nyer Ön azzal,

hogy kísérletezik? Gondolja, hogy a „valódi Franck a kávédarálóval“ oly közkedvelt lenne, ha minőségét tartalomában és zamatában; kiadósságát és éppen ezért olcsóságát évtizedek óta el nem ismerték volna?

A KOLOZSVÁRI CZELL SÖRFÖZDE VILÁGOS „URSUS“ SÖRE A KÖZÖNSÉG LEGKEDVELTEBB ITALA

URSUS

Össze nem tévesztendő más gyárt-
mányu Czelli elnevezésű
sörökkel, mert csak az

elnevezésű SÖR az eredeti és
kedvelt KOLOZSVÁR-MONOSTORI SÖR

Kolozsvári Takarékpénztár és Hiteibank Részvénytársaság

Cluj, Piata Unirii Nr. 7.

Saját tőkái: 48,000.000 lej

Fiókjai: Dés, Dicsőszentmárton, Gyulafehérvár és Marosvásárhely

Affiliált intézetei:

Torda-Aranyos Vármegyei Takarékpénztár R.-T., Torda, Udvarhelymegyei Takarékpénztár R.-T., Székelyudvarhely, Alsófehér Vármegyei Gazdasági Bank és Takarékpénztár Részvénytársaság, Nagyenyed

Betéteket elfogad, váltókat lezámitol, bel- és külföldi áttalásokat teljesít

Árnyaktárai a vasut mellett.

Mindenféle bankszerű ügyletet előnyösen végez

Felelős kiadó: Juricskay Barna igazgató. — Szedte a „Lyceum“-nyomda és nyomtatott a „Concordia“ körforgógépén, Cluj-Kolozsvár.